

Ministarstvo znanosti i obrazovanja  
Agencija za odgoj i obrazovanje  
Hrvatsko društvo klasičnih filologa  
Institut Latina & Graeca



ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

**DRŽAVNO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA**  
**u kategoriji**  
**GRČKI JEZIK**  
**za**  
**OSNOVNE ŠKOLE**

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod i razumijevanje teksta:

	20
--	----

II. Gramatika:

	15
--	----

III. Civilizacija:

	15
--	----

**Ukupni broj bodova:**

	50
--	----

Članovi državnog povjerenstva:

1. \_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_
3. \_\_\_\_\_

Gimnazija Vladimira Nazora Zadar  
Zadarska županija  
**3. svibnja 2023.**



**I. 2. RAZUMIJEVANJE TEKSTA**

Ταύτην ὁρῶν ἐκκειμένην<sup>1</sup> Ἡρακλῆς ὑπισχνεῖται<sup>2</sup> σῶζειν, εἰ<sup>3</sup> τὰς ἵππους παρὰ<sup>4</sup> Λαομέδοντος λαμβάνει ἄς<sup>5</sup> Ζεὺς ποινὴν<sup>6</sup> τῆς Γανυμήδους<sup>7</sup> ἀρπαγῆς ἔδωκε<sup>8</sup>. Δώσειν<sup>9</sup> δὲ Λαομέδων λέγει, καὶ κτείνων τὸ κῆτος Ἡρακλῆς Ἡσιόνην σῶζει. Μὴ βουλόμενος δὲ τὸν μισθὸν ἀποδιδόναι<sup>10</sup> Λαομέδων, πολεμέσιν<sup>11</sup> Τροίᾳ ἀπειλῶν<sup>12</sup> ἀνάγει<sup>13</sup>.

**KOMENTAR:**

<sup>1</sup> ταύτην ὁρῶν ἐκκειμένην = ugledavši nju kako leži izložena

<sup>2</sup> ὑπισχνέομαι – obećati

<sup>3</sup> εἰ = ako

<sup>4</sup> παρὰ + (gen.) – od

<sup>5</sup> ἄς = koje (ak. mn., ž. r.)

<sup>6</sup> ποινὴν, ἧς, ἥ (+ gen.) – naknada (za nešto)

<sup>7</sup> Γανυμήδης, οὗς, ὁ – Ganimed (Zeusov peharnik)

<sup>8</sup> ἔδωκε = dao je

<sup>9</sup> δώσειν = da će dati

<sup>10</sup> ἀποδιδόναι = dati

<sup>11</sup> πολεμέσιν (+dat) = da će zaratiti na

<sup>12</sup> ἀπειλέω – prijetiti

<sup>13</sup> ἀνάγω – otploviti/otići

Odgovore na pitanja napiši na predviđene crte, čitko i pisanim slovima!

1. Što Heraklo obećaje Laomedontu?

	maks. 1
--	---------

2. Što Heraklo traži zauzvrat i tko je to dao Laomedontu?

	maks. 2
--	---------

3. Koga je Heraklo ubio?

	maks. 1
--	---------

4. Što Laomedont nije htio dati?

	maks. 1
--	---------

	maks. 5
--	---------

	<b>maks. 20</b>
--	-----------------

## II. GRAMATIKA

1. Odredi službu riječi **Λαομέδων** u rečenici *Λαομέδων τὸν μισθὸν οὐ δίδωσιν.*

- a) priložna oznaka mjesta
- b) subjekt
- c) predikat

	maks. 1
--	---------

2. Odredi službu riječi **μισθόν** u rečenici *Λαομέδων τὸν μισθὸν οὐ δίδωσιν.*

- a) subjekt
- b) izravni objekt
- c) imenski atribut

	maks. 1
--	---------

3. Odredi službu riječi **δίδωσιν** u rečenici *Λαομέδων τὸν μισθὸν οὐ δίδωσιν.*

- a) subjekt
- b) neizravni objekt
- c) predikat

	maks. 1
--	---------

4. Odredi službu izraza **ἐν τῷ πεδίῳ** u rečenici *...ὁ τοῦς ἐν τῷ πεδίῳ συνήρπαζεν ἀνθρώπους.*

- a) subjekt
- b) neizravni objekt
- c) priložna oznaka

	maks. 1
--	---------

5. Kako glagol **ὑπισχνεῖται** glasi u 3. l. jd. imperfekta aktivnog?

- a) ὑπισχνούντο
- b) ὑπισχνεῖτο
- c) ὑπισχνεῖ

	maks. 1
--	---------

6. Sljedeće imenice iz teksta trebaju biti prebačene u isti padež u suprotnom broju. Zaokruži ispravnu tvrdnju:

- a) μισθῶ – μισθοῦ ..... TOČNO / NETOČNO
- b) λοιμόν – λοιμούς ..... TOČNO / NETOČNO
- c) κῆτος – κήτη ..... TOČNO / NETOČNO
- d) συμφορῶν – συμφοράν ..... TOČNO / NETOČNO
- e) θυγατέρα – θυγατέρας ..... TOČNO / NETOČNO

	maks. 5
--	---------

7. Glagolski oblik **ἐτείχιζον** iz teksta je:

- a) 3. l. mn. impf. akt.
- b) 3. l. jd. ind. prez. akt.
- c) 3. l. mn. ind. prez. mp.

	maks. 1
--	---------

8. Glagolski oblik **πέμπει** iz teksta u suprotnome broju glasi:

- a) πέμπονται
- b) πέμπεται
- c) πέμπουσι

	maks. 1
--	---------

9. Glagolski oblik **ἀναφερόμενον** iz teksta je:

- a) A. jd. ptcp. prez. medpas.
- b) 3. l. jd. impf. akt.
- c) inf. prez. akt.

	maks. 1
--	---------

10. Glagolski oblik **προτίθησι** u suprotnome broju glasi:

- a) προτίθενται
- b) προτίθης
- c) προτιθέασιν

	maks. 1
--	---------

11. Grecizam koji označava medicinsku primjenu svih ljekovitih čimbenika mora i primorja:

- a) talasoterapija
- b) talasokracija
- c) hipnoterapija

	maks. 1
--	---------

	<b>maks. 15</b>
--	-----------------

### III. CIVILIZACIJA

1. Heraklo je Euristeju morao dovesti goveda diva

- a) Anteja
- b) Geriona
- c) Enkelada

	maks. 1
--	---------

2. Div Anteji bi svaki put, kad bi se dotakao zemlje, dobivao nove snage jer je bio sin

- a) Reje
- b) Demetre
- c) Geje

	maks. 1
--	---------

3. Heraklo je stigavši do Atlantskog oceana postavio dva Heraklova

- a) stupa
- b) lava
- c) mača

	maks. 1
--	---------

4. Heraklo je iz vrta Hesperida trebao donijeti

- a) zlatne jabuke
- b) zlatne sandale
- c) zlatne maline

	maks. 1
--	---------

5. Hesperidin vrt je čuvao stoglavi zmaj

- a) Tifon
- b) Piton
- c) Ladon

	maks. 1
--	---------

6. Heraklo je umjesto Atlanta pridržao

- a) nebeski svod
- b) Atlantski ocean
- c) Olimp

	maks. 1
--	---------

7. Zaokruži TOČNO ili NETOČNO uz tvrdnju.

- a) Gerion je imao tri tijela, tri glave,.... .... TOČNO / NETOČNO
- b) Helijs je Heraklu ponudio svoj zlatni čamac. .... TOČNO / NETOČNO
- c) Euristej je Heraklu priznao sve poslove koje je junak  
za njega obavio. .... TOČNO / NETOČNO
- d) Heraklo je za krađu Hesperidinih jabuka iskoristio  
titana Prometeja. .... TOČNO / NETOČNO
- e) Heraklo je u podzemlju sreo Tezeja i Piritoja. .... TOČNO / NETOČNO

	maks. 5
--	---------

8. Kao zadnji posao Heraklo je Euristeju iz Hada doveo

- a) Sizifa
- b) Perzefonu
- c) Kerbera

	maks. 1
--	---------

9. Heraklo je od smrti spasio ženu kralja Admeta

- a) Eurikleju
- b) Alkestidu
- c) Euridiku

	maks. 1
--	---------

10. Heraklo je služeći kraljici Omfali morao nositi

- a) lavlju kožu i toljagu
- b) haljine i nakit
- c) oklop i štit

	maks. 1
--	---------

11. Heraklo je s Pelejem i Telamonom zauzeo grad

- a) Olimpiju
- b) Kartagu
- c) Troju

	maks. 1
--	---------

	<b>maks. 15</b>
--	-----------------

**RJEŠENJA****I. PRIJEVOD I RAZUMIJEVANJE TEKSTA**

Ἀπόλλων καὶ Ποσειδῶν ἐπὶ μισθῷ	Apolon i Posejdon su za plaću	1
ἐτείχιζον τὸ Πέργαμον.	zidali Pergamon.	1
Λαομέδων τὸν μισθὸν οὐ δίδωσιν.	Laomedont plaću ne daje.	1
Διὰ τοῦτο Ἀπόλλων μὲν λοιμὸν πέμπει,	Zbog toga Apolon šalje kugu,	1
Ποσειδῶν δὲ κῆτος	a Posejdon morsku neman	1
ἀναφερόμενον ὑπὸ πλημμυρίδος,	nošenu od plime,	1
ὃ ... ἐν τῷ πεδίῳ	koja je u ravnici	1
τοὺς ... συνήρπαζεν ἀνθρώπους.	grabila ljude.	1
Χρησμοὶ δὲ λέγουσιν	Proroštva kažu	1
ἀπαλλαγὴν ἔσθαι τῶν συμφορῶν,	da će doći oslobođenje od nevolja,	1
ἐὰν προθῇ Λαομέδων Ἡσιόνην τὴν θυγατέρα	ako Laomedont izloži kćer Hezionu	1
τῷ κήτει βορᾶν,	morskoj nemani kao hranu,	1
καὶ οὗτος προτίθησι	i on (je) izloži	1
ταῖς πλησίον τῆς θαλάττης πέτραις	na stijene blizu mora	1
προσαρτῶν.	privezujući.	1

- |  |   |
|--|---|
| 1. da će (nju) spasiti djevojku (Hezionu). | 1 |
| 2. konje (kobile), Zeus.                   | 2 |
| 3. Morsku neman.                           | 1 |
| 4. Plaću (kobile).                         | 1 |

Prijevod i razumijevanje teksta: 20

**II. GRAMATIKA**

- |   |   |
|---|---|
| 1. b); 2. b); 3. a); 4. c); 5. b)                       | 5 |
| 6. a) NETOČNO; b) TOČNO; c) TOČNO; d) NETOČNO; e) TOČNO | 5 |
| 7. a); 8. c); 9. a); 10. c); 11. a)                     | 5 |

Gramatika: 15

**III. CIVILIZACIJA**

- |   |   |
|---|---|
| 1. b); 2. c); 3. a); 4. a); 5. c); 6. a):             | 6 |
| 7. a) TOČNO; b) TOČNO; c) NETOČNO; d) TOČNO; e) TOČNO | 5 |
| 8. c); 9. b); 10. b); 11. c)                          | 4 |

Civilizacija: 15

**Ukupno: 50**